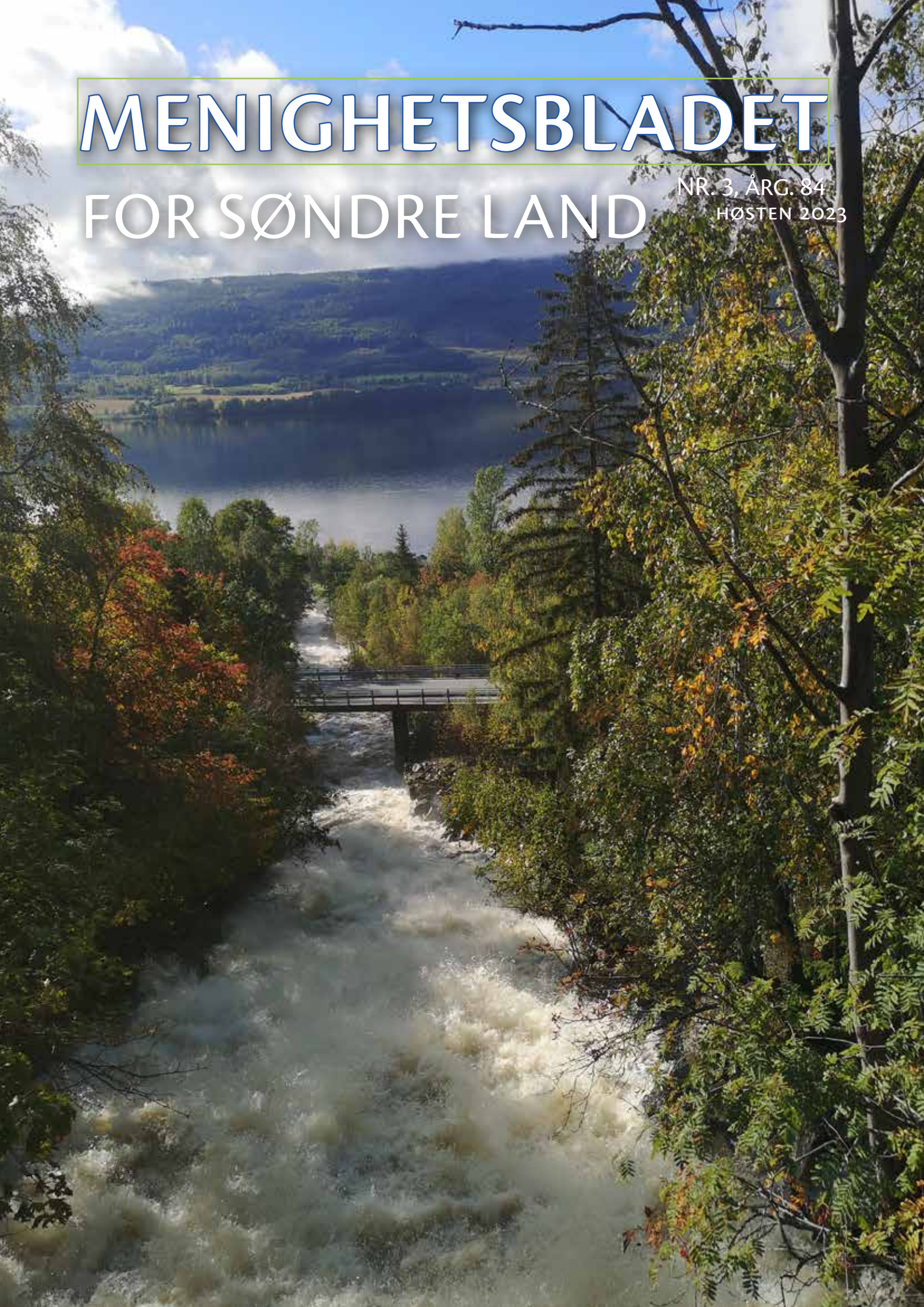

MENIGHETSBLADET

FOR SØNDRE LAND

NR. 3, ÅRG. 84
HØSTEN 2023

Høstens påskedag

Tegn på håp – håpstegn – Bibelen er full av slike. Profetenes ord fra Gud, Guds gode løfter til oss. Jesus selv er et håpstegn fra Gud, og de tegn og under han gjorde var håpstegn. Johannesevangeliet snakker om sju slike livgivende tegn: Fra vinunderet i bryllupet i Kana i Galilea som det første- til oppvekkelsen av Lasarus som det siste.

Søndag 24. september var dette prekenteksten. Søndagen kalles «høstens påskedag.»

Sørgesamtalen

Det siste tegnet handler om hvordan vi som mennesker kan takle død og sorg. Jesus gråter da han får høre at han kommer for sent til å hjelpe sin syke venn Lasarus. Han viser et nærvær i sorgen. Kanskje står fortellingen der i Bibel en for å forhindre en idyllisering av den kristne død. For den møter oss alle før eller senere – ingen snarveier for de med en kristen tro, vi må alle gå veien om den smertelige sorgen. Det var den Lasarus sine nærmeste var midt inne i.

Bekjennelse med ord

Søstrenes store sorg, og anklagene: «Hadde du vært her, så hadde ikke min bror vært død.» Jesu deltar i sorgen, er sammen med sine venner og deler dødens smertelige realitet. Midt i dette kommer de fantastiske og uforståelige ordene fra Jesus: «Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg skal leve om han enn dør». «Tror du dette?», spør han Martha videre. Hun viser ved sitt svar at hun nok ikke tror det som vil skje: «Ja Herre, jeg tror at du er Messias, Guds sønn, han som skal komme til verden». Martas bekjennelse er et eksempel for oss. En bekjennelse til Guds midt i sorgen, en tro som er der før tegnet kommer. Så følger også en lengre sørgesamtale med søsteren Maria, før han går til graven. Det uforståelige skjer, det mektige tegnet: Jesus og roper Lasarus ut av graven- og han kommer ut.

Levende vitne om oppstandelsen

Lasarus er det første levende vitnet om oppstandelsen. Det merkelige er at vi ikke får høre et eneste ord fra ham. Han sier ingen ting. Lasarus er et taust vitne om Guds storhet.

Jesus vekker opp Lasarus. Veggmaleri fra katakomben Via Latina i Roma. Fra 300-tallet e. Kr.

Ingen bekjennelse fra hans munn. Han svarer ikke en gang «ja», da Jesus roper ham ut av graven. Han kommer bare rolig ut. Dette tause vitnet var likevel et fantastisk vitnesbyrd om Guds storhet og makt gjennom Jesus. Vi kan ikke kalle Lasarus for en bekjennende – en bekjennende kristen. Han sa jo ingen ting. Men gjennom sitt liv ble han et enestående vitne om Jesu Guds storhet og nåde.

Det tause vitnet om Guds storhet

Et vitne uten bekjennelse. Det er faktisk mulig ifølge Bibelen! Vi hører også senere om Maria, der de tre søsknene og Jesus, var samlet til fest og feiring av at Lasarus var tilbake hos dem. Lasarus sitter taus der også. Heller ikke Maria bekjenner med ord, men i handling viser hun sin kjærlighet mot Jesus og vitner om det - i handling. Vår oppgave er først og fremst å være vitner om Guds gjerninger, enten det er gjennom ord, handling – eller i taushet! Selvfølgelig trenger vi bekjennende vitner – som bekjenner troen med munnen. Lasarus-fortellingen er likevel en inspirasjon for alle tause vitner. Gud handler helt uavhengig av oss. Han viser sin godhet og storhet mot hver enkelt, uten at vi fortjener det, av nåde, og vi får være tause vitner om Guds mektige gjerninger. Og en dag skal han rope oss ut av graven, kalle oss ved navn – og fører oss ut inn i sitt evige rike.

Øystein Wang

Kirkekontoret,
Rådhuset (3.etg), 2860 Hov
Tlf: 902 77 164
Kontortid: Man.–tors. kl. 10–14.

Menighetssekretær Berit Evensen.
E-post: post.sondre-land@kirken.no

Sokneprest Vivian Fleischer Nyborg.
Tlf: 958 16 279. E-post: vn358@kirken.no.

Sokneprest Øystein Wang,
tlf: 95 27 94 98. E-post: ow896@kirken.no

Kirkeverge Hilde Myklebust Lunde
970 27 978
E-post: hl548@kirken.no

Kantor Svetlana Starcheusova:
Tlf: 47848689
Kantor Gerd Myklebust Wang, (deltidsstilling)
tlf: 41809893. gerd@wango.no
Kirketjenere i Fluberg, Landåsbygda, Skute, Enger og Hov

Øistein Sveum, tlf: 920 28 711.
Kenneth Bekkelien tlf: 909 98 147.
Treffes hverdager kl 09-14.

Fellesrådsleder: Lars Holst.

Fluberg og Søndre Land menighetsråd:
Elsa Karin Brenden, leder.
Skute menighetsråd: Lars Holst, leder.

Redaksjonskomité:
Steinar Barstad
Mikal Myrland
Runa Bjone
Øyvind Sporild
Vivian Fleischer Nyborg
Øystein Wang (redaktør)

Forsidebilde: Fallselva høsten 2023
Foto: Øystein Wang

Stoff til neste nummer må være levert innen 20. november 2023.
Menighetsbladet er miljøvennlig trykket hos Merkur Trykkeri, Oslo

Velkommen til kirken - alle 4-åringer!

Tradisjonen tro, inviterer vi alle 4-åringer i Søndre Land til utdeling av Min kirkebok:

Hov kirke Søndag 15. oktober kl. 17.

Fluberg kirke Søndag 22. oktober kl. 11.

Ta med familien til en fin gudstjeneste. Fireåringene kan registrere seg i kirken når de kommer. Så kommer de fram og henter den fine boken, enten alene, eller sammen med som er med dem i kirka den dagen.

I Hov kirke får vi besøk av «Martin». Han er en hånd-dukke og kommer sammen med Solveig Grandhagen og Ann Marit Østerland. Sammen skal de holde preken under gudstjenesten. Barnegospel blir også med og synger.

- Hei! Jeg heter Martin!

I Fluberg kirke 22. oktober vil vi feire familiegudstjeneste med dåp. Årets TV-aksjon til Redd Barna vil markeres, og Vivian prest lover en overraskelse til alle fireåringene. Vår nye menighetspedagog blir med på gudstjenestene. Så kjære 4-åring (eller nesten-fireåring). Velkommen til kirken!

Morten Jentoft kommer til Hov. Tema: Krigen i Ukraina

Folkeakademiet i Land ønsker velkommen til foredrag ved Morten Jentoft.

Morten Jentoft journalist i NRK og tidligere utenrikskorrespondent i Russland.

Tirsdag 31. oktober kl. 18.00

Sted: Søndre Land Frivilligsentral, Hov

Bjørn Robert Grimsrud og Øystein Wang deltar med musikk

Inngang: Kr. 200,- (Kr. 100,- for medl.)

Servering av kaffe og kaker.

Arrangør: Folkeakademiet Land

Helt enkelt

-Kjorkja har betydd mye for meg – både i gode og vonde situasjoner. Jeg føler meg hjemme her. Det er en god plass å vara, sier Bjørn Robert Grimsrud (32), nyansatt menighetspedagog i Søndre Land.

2866 Enger

-Jeg er vel det en kan kalle en ekte søndrelanding, bygdegutt fra Enger som aldri har bodd utafor Søndre Land. Nå har vi overtatt mormor sitt barndomshjem, det gamle posthuset 2866 Enger. Hun bor fortsatt i andre etasje, men postskiltet ligger i kjelleren.

-Grimebakken var samlingspunkt for oss onga i Enger i min barndom. Det ble mange sykkelturner til fotballbanen – der vi ofte sparket fotball med beboerne der.

Ikke rart da kanskje at Bjørn Robert ble helsefagarbeider. De siste 12 år har han hatt sitt arbeid på Holmentunet bo- og servicesenter. Nå skal han kombinere helsefagarbeid 50/50 med oppgaven som trosopplærer i kirken i Søndre Land

Saksofon

For de fleste av oss er Bjørn Robert mest kjent som saksofonist. Han er med i Hov musikkorps og spiller i band når det er revy eller fest på lokalet. Med sterk innlevelse og fløyelsmyke toner har vi hørt ham alene med saksofonen i bryllup og begravelser.

-Musikken er en stor del av meg. Det begynte i korps for over 20 år siden, og det er her jeg har fått musikkutdanninga mi. Jeg har ikke noe annet. Det var dirigenten vår, Morten Fagerjord, som utfordret meg første gang til å spille solo i korpsset. Det ga meg etter hvert mot og selvtillit til det som har skjedd videre. Jeg er ham stor takk skyldig.

Musikk og tro

I 2018 tok Bjørn Robert med saksofonen til TV2s program Norske Talenter, og kom videre med å framføre «Gabriellas song».

-Ja, det ble en spennende opplevelse. Det var noen andre som meldte meg på her og som overtalte meg til det. I dag er jeg glad jeg tok den utfordringen.

-Det er vel kanskje også musikken som har ledet meg til kirke og tro. Mange års samarbeid med Øystein prest, begynte med at jeg spilte på julekveldsgudstjenestene i Enger kirke. Så er dette etter hvert blitt en del av meg. Jeg føler meg hjemme her. Det er godt å komme en plass der jeg kan legge alt fra meg, få ro, reflektere over livet og kunne begynne på nytt.

Stor takhøyde

-Det er vel det jeg ønsker å formidle videre til barn og unge i bygda vår. Helt enkelt. Jeg vil prøve å overføre de erfaringene jeg sjøl har gjort og gi dem en god opplevelse av å være i kirken. Det skal være en arena der det er helt greit å være seg sjøl, og kanskje stifte bekjentskap med sin egen åndelighet. Å utvikle denne siden av livet, uten at noen stiller krav til hvor fort det skal gå. Det kan vi gjøre sammen.

-Da må det være stor takhøyde og lav terskel. Vi bor i ei lita bygd der ikke alle synes det å gå i kirke er noe vi vanligvis

Foto: Lisa Marie Grimsrud

gjør. Det er mye gammel historie som er skyld i det. Men kirken er på god tur nå. Den er ikke lenger som den var. Her er det plass til alle.

-Det er spennende tider. Og jeg vil være med og skape det nye som skjer, sammen med Øystein og Vivian og alle som er medarbeidere og frivillige i menighetene i Søndre Land. Kirken er også en viktig del av musikk- og kulturlivet i kommunen. Jeg hører til og kan gjøre nytte for meg i denne kulturkirken. Og det passer meg å arbeide med barn og unge. De er framtida.

Slipp ungene løs

-Det er også slutt på at ungene må holdes fast og sitte stille i finstasen når de er i kirken. Når Søndre Land Barnegospel har øvelser, leker de i alterringen, utforsker alle kriker og kroker av kirken, er nysgjerrige og stiller spørsmål. Slipp ungene løs, la dem få en god opplevelse når de er i kirken. Helt enkelt, sier Bjørn Robert.

Han er ikke bare helsefagarbeider, musiker og kirkemedarbeider. Han er også fagforeningstillitsvalgt og samfunnsengasjert. Da heier han på SV-politikeren Lisa Marie som han er gift med. Sammen har de to barn og strever som de fleste barnefamilier med å få almanakken til å gå opp.

Elgjakt

I tillegg er Bjørn Robert på elgjakt. Skytterprøven er i boks også i år. Aktiv skytter har han vært i alle år, men en ulykke i 2001 gjorde at han mistet synet på det ene øyet. Det førte til at han måtte lære å skyte links, og ikke lenger kunne delta aktivt i konkurranse.

Det var da han valgte å begynne i musikkorps. Kanskje endret det livsveien.

Steinar Barstad

Søndre Land barnegospel 40 år!

Inviterer til feiring lørdag 11. november kl. 17

Søndre Land barnegospel ønsker velkommen til 40-årsfeiring.

- Vi er ikke sikre på hvor mange medlemmer vi har hatt de siste 40 årene, men vi har passert 1000 forlenget. De tidligere lederne for koret, Bente Skårberg og Steinar Barstad sitter sammen med Gerd Myklebust Wang og planlegger jubileet.

- Vi håper mange av våre tidligere medlemmer vil dukke opp under feiringen. Vi lover en trivelig kveld, både for barn og voksne. Alle detaljer er ikke helt på plass i skrivende stund, men det som er sikkert er at det blir mye sang og musikk - og mye god mat og drikke!

Release-konsert

Ett av kveldens høydepunkt vil utvilsomt være release-konserten med NIKO og hennes nye album. Nikoline Myrland har vært en av barnegospels sangere og solister de siste årene. Sammen med pappa Mattis har hun skrevet og sunget inn egne sanger på et album som slippes i forbindelse med jubileet.

Ikke nok med det: Søndre Land barnegospel er med og synger på to av sangene på albumet! I mars og april var prestesakristiet i kirken om-innredet til studio, og grupper fra barnegospel var inne for å legge på sang-spor. Den eminente ukrainske fotografen Taras Bezpalyi har også laget to musikk-videoer, sammen med Mattis Myrland, som har vært musikalsk ansvarlig for prosjektet. Vi gleder oss til å være med på dette.

Det går også en tydelig historisk linje fra Nikoline tilbake til farmor Jorunn Myrland, som var en av initiativtakerne og grunnleggerne av Lørdagsklubben. Den ble startet i 1983 og var forløperen til barnegospel.

Del gjerne denne invitasjonen videre!

*Vi sier bare:
Alle er hjertelig
velkommen til å være
med og feire Søndre
Land barnegospel
- 40 år!*

Hilsen fra lederne.

Unik orgelopplevelse i Fluberg kirke

4-hendig orgelspill med The Nordic Organduo

Søndag 10. september fikk de vel 40 tilhørerne som kom til Fluberg kirke oppleve en orgelkonsert utenom det vanlige. Kirken hadde besøk av The Nordic Organduo, bestående av JeeYoung Park, og Abram Bezuijen.

De er begge ansatt som kantorer i Øvre Eiker, men har de siste 11 årene også holdt et 70-talls konserter i Norge så vel som i utlandet. Kantorene har forskjellig bakgrunn. JeeYoung er utdannet pianist med pedagogikk fra Sør-Korea, og studerte deretter cembalo og orgel i 7 år i Tyskland. Abram kommer fra Nederland, og studerte både orgel og klaver ved Rotterdams Konservatorium.

Vivian ble kjent med JeeYoung og Abram da hun i studietiden var tilsatt som prestevikar i Øvre Eiker. Vivian som lenge har ønsket duoen til Søndre Land, inviterte dem etter deres konsert i Hamar domkirke i februar i år. Kantorene er ikke bare et par på orgelkrakken, men også privat, og deres datter på 3 var også med som tilhører på konserten. Vivian ønsket vel møtt, og ga ordet til Abram som ga en nyttig introduksjon til kveldens konsert, der han fortalte om det å spille 4-hendig på orgelet. Han fortalte om de forskjellige verkene publikum skulle få høre. Noen tradisjonelle verk som har blitt re-arrangert for orgelduoen, men også flere av de mer moderne komposisjonene spesialskrevet for to orgler. Allikevel finnes det ikke så mange å velge i, men de to har kontakt med komponister som ønsker å skrive mer for duoen.

Konserten startet med Fantasi i f-moll av W.A. Mozart. Et melodisk vakkert stykke fra det lavmælte til det fulltklingende sterke som oppstod når to organister spiller samtidig. Det var likevel så enhetlig framført. Så fulgte to stykker fra Edvard Griegs kjente og kjære Peer Gynt Suite. En utrolig lyrisk og vår versjon med en smakfull registrering av Morgenstemning før vi følte på dansestemningen, med «stamping feet» i pedalene, i den livlige Anitras dans. Så fulgte den modernistiske og orgelteknisk krevende Djerv, komponert av Eva Holm Foosnæs. Stykket framstod nettopp veldig «djervt» med kvartharmonikk, krevende 16-delsløp og dissonanser, med et rolig midtparti.

Deretter fulgte to satser av komponisten Ad Wamnes; Wave, fra 2017. Et bølgeskapende og vakkert, nesten vandriyppende ostinat lå under et lengselsfullt og vakkert fløyte-tema som utfoldet seg på toppen. Så ble vi ført om bord i en liten båt og opplevde «A sunny afternoon on the lake». En glad og enkel lirekasspreget og naivistisk melodi, likevel med en litt bekymringsfull undertone. Vi var vitne til et utrolig samspill og en sikker felles puls som bar det hele. Dette skulle fortsette i A. Piazzollas kjente Libertango. Vi fikk ikke bare assosiasjoner til trekkspill, men til et helt lite tango-orkester, med det sammensatte orkestrale arrangementet,

synkopert underholdende, med rytmeforsterkende pedaler særlig mot slutten.

De fortsatte med S. Eftestøls både teknisk og lyttemessig utfordrende komposisjon Evivva (2001), med polyrytmiske figurer som Abram allerede verbalt hadde forberedt oss på, med noen krevende solistløp. En 7/8-delsfigur som ble spilt av den ene, mens den andre hadde en annen krevende rytmisk figur (var det 15-åttendedels figur?), der de to håpet de skulle klare å finne sammen igjen mot slutten. Det klarte de virkelig. Vi fikk et ettertenksomt midtparti: Chopin-preget og med impresjonistiske referanser i retning av Ravel, før organistene kastet seg tilbake i hovedtemaet, nå med ostinatet i full blomst og med den 7/8-dels rytmikken som endte i et klimaks av en herlig kaotisk og dissonerende orgelklang.

Det siste stykket var av komponist Charles Balayer (f-1957) som har skrevet det moderne jazz-pregede stykket kalt «Bach Chat». Her er referansen (og samtalen) tydelig rettet mot temaet fra en av Bachs dobbeltkonserter for fiolin og bratsj, men med en moderne jazz-bossa rytme som gjorde den nærmest ugjenkjennelig. Plutselig slår organistene over i full swing-rytmikk de neste 8 taktene, før de kommer tilbake. For undertegnede ble det ett av kveldens høydepunkt og overraskelsesmoment. En orgelduo som spiller swing med pedalene og behersker overgangen fra swing-groove til bossa-preg! Hva mer kan en drømme om i en fantastisk og eksplosiv orgelkonsert en septemberkveld i Fluberg kirke! En stor takk til de to dyktige organistene og deres eminente enhetlige formidling og spennende og varierte repertoar. Og ikke minst en stor takk til Himmelsk Lyd AS som sponset konserten slik at så mange som mulig skulle få mulighet til en helt unik orgelopplevelse.

Øystein Wang

Kirkevalget 2023 er klart

Åpning av valgtinget i Søndre Land sokn. Bjørn Arild Johansen, Kari Nereng, Marit Amlie og Bente Skårberg er klar til å ta imot stemmer ved kirkevalget

Kirkevalget 2023 ga kirken i Søndre Land 3 nye menighetsråd, med denne sammensetning:

SKUTE

Medlemmer:

Anne Mette Haug
Ann Jorunn Odden
Trond Skogen
Merete Gulbrandsen Struksnæs
Varamedlemmer:
Unni Haugerud
Rune Bjørge
Hilde Wang-Svendseen

FLUBERG:

Medlemmer:

Elsa Karin Brenden
Terje Lindalen
Lasse Madsstuen Sveen
Unni Hagenborg
Britt Elin Røvik
Eli Lundgård Vasenden
Varamedlemmer:
Wenche Bjør Sæthre
Anne Kirsti Bilit Nybakke
Ruth Beate Frilseth Straume
Harald Nygaard Mikkelsen

SØNDRE LAND:

Medlemmer:

Marit Jorun Amlie
Erik Hagaseth Haug
Bjørn Robert Grimsrud
Guro Nørstebøen Blikset

Ingelill Vangen

Bente Skårberg

Varamedlemmer:

Linda Chalin Grelland Gudbrandsen
Astrid Mørch
Bjørn Arild Johansen
Gunn-Merete Bergheim Rustøe

BISPEDØMMERÅD

Samtidig er det valgt nytt bispedømmeråd i Hamar. Åpen Folkekirke og Nominasjonskomiteens liste fikk 3 representanter hver, mens Bønnelista fikk 1 representant. I tillegg sitter biskop Ole Kristian Bonden i bispedømmerådet, mens kirkeverge Ole Jakob Dyrnes og sokneprest Eli Vatn er valgt som representanter for de ansatte.

Kjersti Drtina Øversveen (Åpen folkekirke)
Gunnstein Endal (Nominasjonskomiteens liste)
Sveinung Moesgaard Skjesol (Åpen folkekirke)
Anne Kristine Rossebø (Nominasjonskomiteens liste)
Vanja Hole Joramo (Åpen folkekirke)
Filip Hovland (Bønnelista)
Adrian Sagvold Grøndahl (Nominasjonskomiteens liste)

Præstgar'n i Snertingdal

Rett ovenfor Seegård kirke i Snertingdalen ligger den idylliske prestegården. Bygningen er fra 1899, og i over 100 år har den vært bolig for en lang rekke av Snertingdalsprestene. Ja, prestene som søkte dette kallet måtte jo bo der. Det har vært boplikt for prester i Den norske kirke fra 1700-tallet og fram til 2015. Da ble boplikten opphevet. Prestene kan fra nå av fritt velge bosted. Noen av presteboligene ble likevel beholdt som et tilbud til prestens som måtte komme, andre ble fortsatt værende i Opplysningsvesenets fond sitt eie, som er den formelle eier av prestegårdene. Men mange boliger ble også lagt ut for salg.

Det var på denne måten «vår egen» Hans Olav Brenner fra Landåsbygda så muligheten til å sikre seg denne kulturperlen i nabobygda og han kjøpte stedet i 2017.

De engasjerte eierne driver stedet som et kultursenter, der det holdes festivaler, teateroppsetninger og lokale arrangementer. Præstgar'n er et samlingspunkt som bærer mye av kulturen og historien til bygda, og i løpet av de siste 6 årene har flere tusen mennesker vært innom på et eller annet arrangement.

Covid 19-pandemien satte naturligvis sine begrensninger på aktiviteten. Men vi har benyttet tiden godt, til oppussing og oppgradering av huset, forteller Hans Olav. Jeg deltar på det såkalte Boman-seminaret. Et årlig seminar som arrangeres på Præstgard'n, som et samarbeid under Forskningsdagene mellom religionsseksjonene ved Høgskolen Innlandet og Oslo Met. Teologen og forfatteren

Thorleif Boman var en periode prest i Snertingdal og har satt spor etter seg i norsk teologi, med sine bokutgivelser på 70-tallet. Nå hedres hans minne årlig med dette seminaret på ett av hans «hjemsteder», for sjetten år på rad.

Som tilhører sitter også Lars Harald Tjøstheim, nå prest på Balke i Østre Toten. Men på 90-tallet var Lars Harald prest i Snertingdal og bosatt i huset vi befinner oss i. På vei inn forteller han at det er en veldig spesiell opplevelse for ham å være tilbake der han og familien en gang bodde og også se alt som er foretatt av innvendig oppussing.

Lars Harald Tjøstheim

Hans Olav Brenner avslutter sin korte innledning med å fortelle om restaureringen, der utfordringen har vært å forsøke å tilbakeføre bygningen til den opprinnelige og originale stilen. Etter sigende har han også trålet en del arkiver for å finne dokumenter som omhandler dette. Det har vært en stor jobb med mange oppgaver og også bekymringer, innrømmer han. Han takker Lars Harald Tjøstheim for god hjelp, og også sine egne foreldre som har vært viktige støttespillere i arbeidet. Så overgir han ordet til ledelsen for seminaret.

Hovedforedraget på årets Boman-seminar har tittelen «Kristian Schjelderup. Biskopen som grunnla Nansenskolen og avskaffet helvete». Det er professor i religions-sosiologi ved Universitetet i Agder. Pål Repstad, som nå skal gi de rundt 25 deltakerne et spennende bilde av Hamars tidligere biskop. Præstgard'n i Snertingdal er et godt sted å være for lære og reflektere over en av Hamar bispedømmes markante kirkeledere. Vi ønsker Hans Olav og hans støttespillere lykke til med å realisere nye og spennende prosjekter!

Øystein Wang

Biskop Georg Hille 1923- 2023

- In memoriam

«Georg Hille (1923–2023) var biskop på Hamar - som også hans far Henrik og bestefar Arnoldus hadde vært. Georg Hille var også Kirkerådets første direktør, - ja den aller første i norsk kirkehistorie med tittelen direktør. Men han var en svært ujalnet kirkeleder, med lite forfengelighet på bispe-embetets og egne vegne».

Slik beskriver Vårt Land -journalisten, Jan Arild Holbek, Georg Hille, biskop i Hamar bispedømme i nærmere 20 år, fra 1974-1993. En «kirkens gentleman» er han blitt karakterisert som, på grunn av sin varme og vennlige, men samtidig noe formelle måte å møte mennesker på. Biskop Hille var en sosial og utadvendt biskop. Han var glad i mennesker, og en dyktig kommunikator og formidler av Evangeliet. Men Hille hadde også spesielle organisatoriske evner som han benyttet til å bygge opp en helt ny kirkelig organisasjon som kulleminerte med opprettelsen av Kirkemøtet i 1984. Han var en strateg og også en dyktig diplomat i kirkepolitiske saker.

På lag med de kristne organisasjonene

Med sitt klare kirkelige ståsted evnet han likevel å spille på lag med de kristne organisasjonene. «Det myndige lekfolk» var for Hille en hederstittel, han verdsatte det kristne organisasjonslivet, og bygget kirke i samspillet mellom folkekirke og de som var aktive i kirkelige foreninger og organisasjoner. Slik skapte han en mer åpen og mindre prestestyrte folkekirke enn det vi ser i dag.

Mange presteordinasjoner i Hunn kirke

Selv hadde jeg mye kontakt med Georg Hille i hans aktive år. Min far, Thor Wang, var en nær samarbeidspartner som leder av bispedømmerådet og som støttespiller i etableringen av kirkeråd og kirkemøte. De to ble nære venner. Men det er først og fremst gjennom de mange presteavgislene i Hunn kirke jeg minnes Hille med størst glede. Hunn kirke sto i en særstilling på 70- og 80-tallet med et utrolig høyt antall presteordinasjoner fra samme miljø i Hunn, Vardal, Gjøvik og Raufoss kirker: Torgils og Arne Aurdal, Omar Nybråten, Tore Byfuglien, Johs. Fjellseth, John Arne Lund, Torgeir Agøy, Kjell og Ole Jakob Nyhus, Lars Johan Danbolt, Ragnar Petersson, Olav Nordengen, Trond Roland, Dag Iversen, Bård Jahr Pettersen, Kjell Skartseterhagen og Dagfinn Follerås. Vi var alle mer eller mindre et resultat av det samme aktive kristne ungdomsmiljøet i KFUK og KFUM. Jeg var til stede i alle ordinasjonene og fikk oppleve biskop Hille. Det viktigste møtet var naturlig nok da jeg selv ble ordinert i Hunn kirke 12. desember 1984. Omsorgen og varmen han viste - og høytiden han skapte ved å holde fram kallet til tjeneste.

På besøk i Søndre Land

Biskop Georg Hille var på flere bispevisiter i Søndre Land. Den siste gangen han var på besøk her, var i 1996. Det var organist Hjørdis Dyve som kom opp med en idé om å feire et 15-årsjubileum for restaureringen av Hov kirke. Egentlig bare et påskudd for å få til en feiring, samle Hov kammerkor igjen og invitere biskop Hille. Vår tidligere biskop kom, det ble en strålende festgudstjeneste på en solrik septemberdag for 27 år siden, men jeg husker også at Hille lakonisk bemerket. «Det er

vel første gangen jeg er med på en feiring av en restaurering. Vi har jo egentlig ingen tradisjoner for det i kirken».

Avskjed

Georg Hille verdsatte det viktige barne- og ungdomsarbeidet i kirken og ved hans avskjed i 1993 – tre år tidligere – reiste jeg sammen med 60 medlemmer fra Response Ten Sing på Gjøvik, med buss til Hamar for å delta med sang ved avskjedsfesten. Far var litt involvert i arrangementet og spurte bispedømmet hvilken dato den ble. De fastsatte den litt tilfeldig til 23. april. Far som også var speiderleder sa: «Ja, men det passer jo utmerket: Det er jo St. Georgsdagen!» Sammen med Magnus Beite hadde jeg skrevet en ny salme til avskjeden. «Vi skal stride den gode strid». Den ble framført og Hille satte stor pris på de unge som sang. Georg Hille ville blitt 100 år i desember i år. Den 14. juli døde han i Oslo. De tidligere biskopene Finn Wagle og Per Arne Dahl ledet den varme og fine avskjedsseremonien i en fullsatt Ris kirke tirsdag den 31. juli. En mektig gudstjeneste der salmesangen fylte rommet!

Georg Hille skulle få 30 gode pensjonistår før han «fullførte løpet». Jeg minnes ham med glede!

Vi lyser Guds fred over hans gode minne.

Øystein Wang

Flommen i Enger

Naboene Wenche og Bjørn fortsatt hardt rammet...

Da stormen «Hans» startet sine herjinger den 7. august var det Enger-området som fikk det største trøkket. Elver og bekker skapte ras og ødeleggelser, og innbyggerne fra Enger var de første som ble evakuert – og også de siste som kunne vende hjem til sine hus. Fortsatt er der mange spor som ikke er utbedret.

Bjørn Arild Johansen og Wenche Enger er naboer i Grimesvingen 5 og 7. Det er ingen tvil om at de to er noen av de som er hardest rammet.

- Jeg hadde jo lagt merke til at det begynte å fylles opp med veldig mye vann i hagen min. Jeg ga beskjed til de som drev med gravemaskinen ved elven lengre oppe og spurte om de kunne gjøre noe for å beskytte huset, sier Wenche Enger. - På formiddagen den 7. august sto vi sammen oppe ved postkassene ved nedkjøringen til min tomt, forteller Bjørn. – Mens vi sto der, begynte massen å rase nedover. Vi sto og så på, og var øyenvitner til selve raset. Det var skremmende og uvirkelig. – Massen seilte inn mot Bjørns hus, forteller Wenche, og hele hekken min forflyttet seg ned foran huset hans. Massen gikk også inn i garasjen og omkranset bilen hans. Samtidig forsvant massen fra hagen min, hullet vokste seg nærmere og nærmere huset mitt. Jeg husker jeg ropte høyt: «stopp». Jeg så for meg at hele huset mitt ville skli nedover. Heldigvis stoppet raset en og en halv meter fra husveggen min, forteller hun.

Wenche er fortsatt utrygg for at mer masse kan rase ut...

Hva gjorde dere så?

-Jeg ringte, forteller Wenche. Først til broren min merkelig nok. Selv om jeg har jobbet mye i Norsk Folkehjelp kom jeg ikke på å ringe nødtelefonen før han ba meg gjøre det. Så kom brannvesenet og politiet. Det ble en stor forsamling

rundt oss etter hvert. Bjørn fikk forbud mot å gå ned igjen i huset og måtte evakueres i de arbeidsklærne han sto og gikk i, mens jeg fikk lov til å gå inn i huset mitt 10 minutter for å pakke med meg det aller nødvendigste.

Det ble tre lange timer å stå og vente nede ved veien, forteller de. Vi var de første som ble evakuert og kom til Hovlitunet. Der ble vi veldig godt mottatt og fulgt opp med klær og mat. Folk fra kriseteamet var der, kommuneoverlegen og fra kommunens ledelse. Det betydde mye for oss å bli så godt tatt hånd om. Wenche fikk tilbud om å overnatte hos gode venner, Helge og Else Berit Røine, mens Bjørn dro til Strandhotellet på Gjøvik. Lite visste han at han skulle bli boende 10 netter på hotell.

Bjørn fikk jo ganske raskt følge av et stort antall med-evakuerte, særlig fra sent på tirsdag kveld, 8. august. Da kom det mange flere fra Enger og også fra Fall-området. Midt i det hele fikk vi en fin kontakt og jeg ble bedre kjent med mange fra Enger. Bjørn satte også stor pris på at ordfører Anne ringte to ganger under oppholdet for å høre hvordan det sto til. - Det var jo en vanskelig situasjon, og tiden kunne bli lang, særlig for de av oss som måtte vente med flytte hjem. Jeg må innrømme at det var jubel den dagen vi fikk reise hjem.

Hva var du vmest urolig for?

- Det var å se hvordan skadene hadde påvirket huset. Jeg var ganske spent da jeg skrudde på vannkrana. Er det vann her? Ja, det var det. Og på lysbryteren: Er det strøm her? Det var det også, og TVn fungerte, så nettet var intakt. En stor lettelse innrømmer Bjørn. Wenche reiste direkte fra Else Berit og Helge til Landåsen rehabiliteringssenter. Før hun reiste dit fikk hun lov av Sivilforsvaret og gå inn å pakke noen klær. Hun kom hjem 22.august.

Begge er opptatt av å rose kommunens gode innsats, både i den første fasen, men også den støtten de har gitt og

Bjørns hage i Grimesvingen Før - og etter «Hans». Dessverre er lite endret nå etter 8 uker! Bjørn og nabo Wenche er fortvilet.

de mange nødvendige tiltak de har utført i nærheten. Blant annet har de bygget en demningsvoll og også omdimensjonert bekkene.

-Men vi kan ikke si det samme om forsikringsselskapene, sier Wenche, og Bjørn er skjønt enig. – Nei, vi begynner å bli ganske utålmodige nå, sier han. Riktignok organiserte jeg selv tiltak for å kunne få ut bilen min fra garasjen, med god hjelp fra venner og de gode naboene vi har rundt oss. Men det har ikke skjedd noe her ellers. Vi er blitt lovet at arbeidet skulle ha vært igangsatt, men det drøyer.

- Jeg må innrømme at jeg hver dag er engstelig for jordvollen rundt huset, om den vil fortsette å rase ut, sier Wenche. Forsikringene dekker tilbakestilling av skadene, sier hun, noe

som tas av naturen.

deforsikringen. Men det nærmer seg 8 uker nå, uten at noe arbeid er påbegynt. Jeg er urolig for at vinteren kommer og skaper komplikasjoner.

Bjørn inviterer oss inn på kaffe. Han har nystekte vafler å by på, og vi gleder oss en liten stund over utsikten fra den andre siden av huset. Fantastisk utsikt mot Randsfjorden, og en nydelig soldag er det.

De snakker om det gode naboforholdet de har fått oppleve i denne tiden. Omtanke, omsorg og praktisk hjelp som de er veldig takknemlige for.

Men de har en berettiget frustrasjon overfor forsikringsselskapene deres. Vi kjenner at vi blir veldig slitne av dette nå. Vi lever i en unntakstilstand som tærer på kreftene og på motivasjonen til å gjøre de mindre daglige arbeidsoppgavene. Jeg hadde en veldig fin hage som jeg la ned mye arbeid i, sier Bjørn og det er deprimerende å gå og se på og leve i denne situasjonen med

I en situasjon der vi andre har lagt høstens stor-storm bak oss, er det forsmedelig og smertelig å konstatere at det i Enger bor mennesker som fortsatt daglig lever med flommens herjinger tett innpå seg. Ingen ting er endret fra dagen da hagen raste ut! Helt utrolig å høre. Vi kan ikke annet enn å bli imponert over de to naboenes utholdenhet. Vi håper det vil skje noe raskt nå - og ønsker våre venner alt godt.

Bilder: Bjørn, Wenche og Øystein

ska-

Øystein Wang

Et historisk tilbakeblikk på flommen i Fall

Skrankefoss i Fall. Flyfoto fra 9. juli 1950

Tirsdag kveld 8. august – og natt til onsdag 9. august i år – oppleves som kritiske timer under «Flommen i Fallselva». - Ei breddfull Trevatn har ikke plass til de enorme nedbørsmengdene som lenge er varslet – og «Hans» får «herje» fritt! – I «Kveldsnytt» 8. august, meddeler kommuneledelsen at det er tvil om demningen på Trevatna vil holde – og 120 utsatte husstander får ordre om evakuering!

Meldingen virket sterkt på meg, og vekket til overflaten gamle minner om en tilsvarende opplevelse – og den samme uhyggestemning som rådet den gang – i min oppvekst nær Fallselva!

Minnene om denne dramatiske opplevelsen skrev jeg ned da jeg begynte mitt arbeid med «Kulturstien langs Fallselva» i 1996. Minner – som nå er blitt aktuelle og hente fram igjen, og som jeg her gjengir – slik jeg skrev dem i 1996!

FLOMMEN

I tankene jeg har prøvd å formidle, rundt bildet av «Skrankefossområdet» fra 1950, råder det mest solskinn i minnene. – Men det var ikke alltid slik!

En høst, midt på femtitallet, hersker det et dystert preg over området! Det har regnet sammenhengende og lenge. I dagervis. - Kalt, fuktig og mørkt! - Oktober! – Trevatna står breddfull! Bratvoldkara, Peder og Sverre, far og sønn, som vokter demningen – har fått et stort ansvar! Større enn vanlig! – For været og vannføringa er ikke vanlig denne høsten. – «Himmæl ær opin» sier folk, og «det ser ikke ut tæl å gi

sæi»! – Fallselva går flomstor for «å ta unna»! - Presset mot den eldre tre-demningen – sist restaurert i 1926 - er på grensa av tåleevne, - og damvoktera blir tvunget til å lette trykket - så mye elva kan tåle! Lukene står vidåpne! – Vassføringa oppleves enorm og uhyggelig! – Særlig i skumringen og når mørket faller på. - Syns- og hørselsinntrykkene er sterke! - Lik krefte som frembringer dem. Vi blir små og utrygge tilskuere. – Det blåser, men gjennom vinden ute kan en høre en jevn og sterk «during» bortenfor. - Om en går ned på berget, kommer lyden nærmere og øker i styrke. Ved «Fjellhaug» skimter jeg «Krokfossen» gjennom trærne og tussmørket. Den går kvit, med høge skumtopper i kast nedover og med rumlende lyder i elvebunnen.

Vil demningen tåle trykket, er tanken som nå blir stadig sterkere blant folk! - Den aldrende dammen har tålt flommer – men nå er man usikker. – Ved sidedammen østenfor - også i trevirke og kalt «gamledammen», flommer vannet over og skaper to kraftige elvestryk som forenes i «Damfløyta» nedenfor. Her går vannet langt inn i skogen. Ved «Linneruddammen» - lenger ned, fosser vannet over muren, både mot nord og øst, samtidig som veien mot Vestre Toten snart ligger i vannlinjen.

Og kreftene får snart synlige konsekvenser! - Ved «Skrankefoss»! - Først «går» brua over «turbineita», som er den vesle elva av «bakvatn» som kommer ut av turbinen. Ei vanligvis lita elv, som nå også er flomdiger. – Så går hovedbrua - bygd i tømmer og plank, uten rekkeverk. (Ei bru som ble bygd etter krigen – etter langvarige forhandlinger – og til

slutt overenskomst med grunneier i 1947. Brua hadde lettet adkomsten til byggefeltet «Bølgeblekkbyen» og «Holmenbanen». Før måtte man gå langs fabrikkveggen når man skulle dit!) - Atter er en uten bru – og isolert! - Jernbanebrua over Fallselva lenger sør må - disse dagene - tjene som en del av skoleveien!

Flommen er det store samtaleemne! I bygda – på skolen – i butikkene – og spesielt på fabrikkene. Ved «Land tresliperi» står vannet inn på fabrikkveggen. - Fossen «Felloppen» er både et flott og skremmende skue. - Willy Hagen, som med familien bur nedenfor fabrikkene, fortalte meg den gang at han mintes «buldringa» i fossen. «Det var som tordenvær, med sterke smell av store steiner som dundret nedover det steintrappplignende elveleie» fortalte han.

På vei hjem fra skolen kan vi bivåne forsøk på flomsikring. Mannskaper som legger sandsekker langs sidesporet opp til «Skrankefoss». Vannet har begynt å grave seg under skinnegangen, og terskelen mot Fall stasjon er ikke høy. - Den V-formede vika mot stasjonen – innrammet av jernbane-sidesporet derfra, og veien til «Østbygda» og Vestre Toten, er fylt opp i retning stasjonen – med fare for overrenning! - Som en unntakstilstand! - Og det er en unntakstilstand! - Alle tenker på «Trevassdammen»! - Vil den holde? - Og konsekvensene drøftes! - Hvor vil vannet ta veien? Hvem er mest utsatt? Hvor er det trygt? - Da det er på det mest utrygge, begynner husstander på nedsiden/ vestsiden av elva å evakuere til tryggere områder. - Samme situasjon følger beboerne nedenfor Fall stasjon seg i!

Selv er mitt sterkeste minne fra en av disse mørke høstkveldene, da vi i spenning venter på at far skal komme hjem. Vi vet at han befinner seg i en robåt på Trevatna for å være med å inspisere demningen og forholdene der oppe! - Ute er det vind, og det evindelige regnet pisker mot ruta. Mor greier ikke å skjule sin nervøsitet etter hvert som tiden drar ut – og lettelsen er stor da vi hører motorsykkelen nede ved grinda.

Men demningen holder, regnet kulminerer – folk flytter hjem – og vi puster lettet ut med en lærdom om naturkrefter – og hva som må forebygges – før en eventuell neste flom.

En kan i ettertid spekulere i følgene av et eventuelt dambrudd. - Et nytt elveleie mot stasjonen og Randsfjorden nedenunder? - Eller lenger sør? - Spor som ville forandret deler av bygda og blitt der i lang tid. - En kikk på resultatene av «Roppadammens» sammenbrudd - 17.mai 1976 - viser hva vannkraft på avveie - kan avstedkomme!!!

Til opplysning: Trevassdammen ble bygd i 1872 - og fornyet i 1878, 1884 og 1926. - Denne gamle tredammen ble i 1965 modernisert i betong og utstyrt med nye tappeluker. - I 1986 ble sidedammen («gamledammen») øst for hoveddammen, ombygd til såkalt «fyllingsdam» - for å motstå en eventuell «Tusenårsflom». - Samme type fyllingsdam ble av samme grunn (1986), bygd ved «Vassendlandet» - og kalt «Sidedam Nord»! - (Det var her det bare manglet noen centimeter på overrenning under krsedagene i høst!)

Bjørn Erik Edvardsen

Felloppen i Fall

Historisk bilde av Trevassdammen. Kilde: Land museum

«LIVSTONER» i Skute kirke

Fredag 29.september fikk Skute kirke besøk av Trond Lien, Frøydis Grorud og Sebastian Christensen, som sammen utgjør trioen «Livstoner.»

«Livstoner» er et nystartet kunstnerisk samarbeid hvor tre erfarne musikere og komponister ønsker å formidle erfaringen om hvordan musikken i større grad enn ord alene når inn til følelser, og til kropp. I samtale med Sebastian forteller han om sitt ønske på å skape noe som ikke bare er ren underholdning, men nært og mellommenneskelig. Og det klarte trioene. Sammen leverte de ord og toner som både uttrykket sorg, angst, tvil og glede. De åpnet med sangen «Våg å være». En sterk tekst av Hans Olav Mørk som Sebastian har satt melodi til. Så fulgte Erik Byes kjente «Din beste

dag». «Jeg har en lengsel», var en av Sebastians sanger som han sang med stor innlevelse. Sebastian fortalte ærlig om livet sitt mellom sangene, men også de andre musikerne delte sine erfaringer.

Den dyktige saksofonisten Frøydis Grorud, blant annet kjent fra «Beat for beat»-programmene på fredagskveldene, fortalte at hun i sin oppvekst i Skien hadde to av Åge Samuelsenens søstre som naboer. Åge Samuelsen var også på besøk der. Sammen med Trond Lien, framførte hun en instrumentversjon av en hans mest kjente sanger «O, Jesus du som fyller alt i alle», i en fin tangorytme. Frøydis Grorud er også en eminent fløytist og tok oss med ut i skogen, lagde fuglelyder og mystisk skogstemning, med sang gjennom fløyten, i framførelsen av Beatles kjente melodi «Norwegian Wood». Sannelig kom det ikke en gjøk ut av skogen i avslutningen.

Trond Lien fortalte om en melodi han skrev ved sin mors sykeleie, og vi fikk en nydelig framføring av den melodiske og vakker-vemodige «Liv». En av kveldens musikalske høydepunkter som la seg tett under huden på mange av oss.

En av Sebastian sine låter, et rop til Gud, var så sterk og nær at det var naturlig å spørre komponisten selv om hvordan det kjennes å formidle en slik låt i en kirke. Han innrømmer at det er sterkt, veldig sterkt. Men det er også en formidling av en trosreise som har funnet sted parallelt med livets opp, og nedturer. Og det å få lov å være sint, og fortvilet, og rope ut, det er Sebastian sikker på at Gud tåler. Gud tåler våre rop.

Trioen leverte en konsert med stor spennvidde, og samspillet var både lekent og alvorsfylt, og rommet i ord og toner livets ulike fasetter. Avslutningssangen var Ole Paus sin kjente melodi: «Det begynner å bli et liv dette her, det begynner å bli en bønn», utrolig vakkert framført av Sebastian. På vegne av trioene håper han at de som kom fikk noe givende med seg på veien videre. Ord som bekreftet, anerkjente eller ga mot. Ja, toner på veien videre i livet, der vi er, og slik livet er.

Vivian Fleischer Nyborg.

Frøydís Grorud er en dyktig saksofonist som berrørte oss med sine soloer

Våg å være

Våg å være ærlig
våg å være fri,
våg å føle det du gjør,
si det du vil si.
Kanskje de som holder munn
er reddere enn deg.
Der hvor alt er gått i lås
må noen åpne vei.

Våg å være sårbar.
Ingen er av stein.
Våg å vise hvor du står.
Stå på egne bein.
Sterk er den som ser seg om
og velger veien selv.
Kanskje de som gjør deg vondt
er svakest likevel.

Våg å være nykter.
Våg å leve nå.
Syng, om det er det du vil,
gråt litt om du må.
Tiden er for kort til flukt.
Bruk den mens du kan.
Noen trenger alt du er,
og at du er sann.

Hans-Olav Mørk

SLEKTERS GANG

HOV OG ENGER

Døpte:

Oline Lilleengen-Kristiansen
Nova Martinsen
Emilie Haugen
Siri Kristine Høgberget

Vigde:

Elise Tveit Venås og
Christoffer Sørstrand Æsøy.
Lene Tandberg Hansen og
Knut Sigurd Kvaalen Skrindo.
Helene Hildegard Timm og
Christian Kongolo Kongolo. (Viet i Bærum)

Døde:

Liv Kirsten Hansen
Agnes Josefine Eidstuen
Eva Haugen
Ragnhild Østli Huse
Inger Berit Hoff
Finn Johan Mihle
Bodil Jorun Haug
Else Torhild Hansen
Arne Edvin Jensen
Kirsten Synnøve Rudsengen
Øyvind Stenseng
Erik Johansen
Tove Bøe

FLUBERG OG LANDÅSBYGDA

Døpte:

Frida Byfuglien Røstadstuen
Leah Gunderstuen

Vigde:

Solbjørg Eriksen og Arne Nordheim.
Anne Bjørseth og Torfinn Konow Weydahl.

Døde:

Aslaug Bergseng
Einar Singstad
Armand Wattum
Bjørn Tronrud
Finn Roar Elvesveen

SKUTE

Døpte:

Soleie Teigen Bjørlien

Døde:

Åge Rønningen
Arne Sverre Fredriksen
Thomas Wahlstrøm
Gustav Adolf Bråten

I NATURENS GRENSELAND

- Høstutstillingen på Grette

Roar Tessem

Roar Tessem har tidligere jobbet en del med maleri. De siste 8-9 årene har han hentet fram motorsag og treskjæringsverktøy og jobbet mest med skulpturer i større og mindre format. Skulpturene han stiller ut på Grette er først og fremst dyreskulpturer, bl.a. portretter av bjørn, løve, tiger, elg og fugler, skjært og hugget ut i ulike treslag.

Det er noe folkekjært med disse treskulpturene. De henviser til en kulturell kapital i den kjente allmenne materielle verden. Treverkets iboende muligheter og kvaliteter er noe vi mennesker har et naturlig og instinktivt forhold til nedarvet gjennom generasjoner. Treverk har man formet til funksjonelle forlengelser av kroppen, som redskaper og hjel-

2.september åpnet Land Kunstforening årets høstutstilling I NATURENS GRENSELAND på Grette. Kunstnerne Helene Magnus og Roar Tessem jobber med foto, malerier og skulpturer i tre. Naturen er en viktig inspirasjonskilde for dem begge.

Til alle tider har kunstnere latt seg inspirere av naturen. I naturen søker vi ro og meditasjon. Naturen er oss, men mer enn oss, den forstørker oss og gir oss sammenhenger, den gir oss omgivelser som gleder oss, forundrer oss, vekker nysgjerrigheten vår, kreativiteten vår, og spiller innsiden vår, om det er kaos eller ro, sorg eller glede.

Men oftere nå enn før viser naturen oss mer alvorlige sider; ting vi må ta innover oss. Det vedrører oss, og det vedrører alt levende liv.

Det er en tydelig tendens i tida at mange kunstnere jobber med temaer som omhandler nettopp naturen og vårt forhold til den. Det er en våkende bevissthet og framtids-uro knyttet til jordklodens tilstand og utfordringene vi står overfor.

Natur og kunst har alltid vært tett knyttet til hverandre. Materialene og estetikken låner vi fra naturen til kunsten, for å igjen kunne skildre inntrykkene og påvirkningen den har på oss.

I denne utstillingen er det behovet for SYNLIGGJØRE det finurlige, interessante og vakre i naturen som kommer sterkest fram. Det er en hyllest til naturen, som kunstnerne selv sier; En tilstedeværelse og glede over å kunne fordype seg i former, overflater, linjer, dybde og lys..

pemidler.

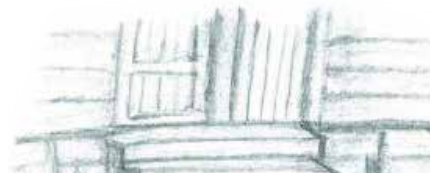
Denne koblingen til trematerialer gjør noe med opplevelsen vår i møte med de store dyreskulpturene. Vi får lyst til å ta på, kjenne på formene, overflatene, kanskje lukte på treverket..

av Hans Ludvig
Fredheim

BETRAKTNINGER FRA BUTRÅPPA

KVELD

Alt fell til ro –

Alle kvardagslydar

har stilna no.

Ljåen,

med det gamle, grå orvet,

står stødd mot veggen.

Brynet ligg klart.

Og når ein ny morgon kjem,

skal han igjen danse millom steinar

og over eitermaurtuver.

Hans Ludvig Fredheim

Helene Magnus

Med kameraet som verktøy jakter Helene Magnus på spennende motiver i omgivelsene sine. Ute på reiser, korte og lange, med et nærsynt blikk på former, farger og strukturer i naturen, kan hun med sin særegne teknikk få oss til å undre oss over hva det er vi faktisk ser på.

Ingen foto shoppede digitale effekter her, KUN kameraet bruker hun. Dobbelteksposering er en teknikk hun har fordypet seg i gjennom flere år, og som vi i utstillingen på Grette ser mange forunderlige resultater av.

Maleri har hun først begynt å fordype seg i de siste årene. Nysgjerrigheten og leken med farge og form fra kameralinsen har hun tatt med seg inn i et abstrakt maleunivers, hvor hun fortsetter å forske på lys og dybde, kaos og orden, form og farge..

JULEUTSTILLING PÅ GRETTE

Neste utstilling på Grette er juleutstillingen, hvor medlemmer av Land Kunstforening, både profesjonelle og amatører stiller ut arbeidene sine i to etasjer i kårbygningen.

Utstillingen åpner 25.november og står til og med søndag 10.desember.

Vi håper mange tar turen dit!

Foto: Taras Bezpalyi

Tekst av
Ingrunn O. Myrland

Gudstroen: En tro til troende?

Tankekurs

Disiplene strever etter å gjenkjenne den oppstandne Jesus.
Hva med oss? Kjenner vi igjen Jesus i dag?
Hvor finner vi ham - og hvordan?

Gjenkjenne Jesus

Å forstå hvem Jesus er, er gjennomgangstema i Johannesevangeliet. Jesus gjør stadig tegn som skal vise at han er sann Gud i menneskeskikkelse, som skal føre mennesker til tro. Noen tror ikke, Noen tror, men misforstår likevel. «Den endelige gudsåpenbarelse skjer på korset og først da er det mulig å fullt og helt se hvem Jesus er», slik prest Ellen Aasland Reinertsen i Oslo domkirke uttrykker det. Når Jesus har stått opp, er det vanskelig å forstå hvem han er: Maria Magdalena ved graven kjenner han først igjen når han sier navnet hennes, disiplene når han viser dem hender og side, og Tomas når han får ta i sårene hans.

Å forstå hvem Jesus er, å kjenne igjen den oppstandne, er tydeligvis utfordrende greier. Det var utfordrende for de første som så den tomme graven, og for de første som fikk høre om den. Selv de trofaste disiplene kunne ikke tro det; selv om de hadde levd med Jesus hver dag, kjente de ham ikke igjen da han sto foran dem i egen person.

«Oppstandelsen er fortsatt en nøtt. For noen er det en alvorlig troens snublestein», for å låne noen ord av teologen Åste Dokka. Jesus kan godtas som et Guds sendebud, en profet, vismann, men ved oppstandelsen går grensen. Det er for mange som å akseptere intellektuelt havari. «Nei, det går ikke an. Det er også poenget. Det har aldri gått an, og det gikk heller ikke an da folk hadde et pre-vitenskapelig syn på virkeligheten: Død og liv er to kategorier som utelukker hverandre, per definisjon.»

Sto han virkelig opp?

Hva mer kan vi si om de fysiske realitetene? Hva med Jesu faktiske døde kropp? Ingen hevder å ha sett Kristus stå opp, det de har sett er den tomme graven og den levende Kristus. Men vi vet hva de faktisk sa: «Jesus er Herre!» Det er den første kristne bekjennelsen. De trodde på en levende Kristus som var herre over dødens makt.

«For Paulus er oppstandelsen avgjørende. Alt står og faller på oppstandelsen. Men hva betyr det? Er det oppstandelsestroen som er det avgjørende eller er det selve oppstandelsen - det at Jesus i sannhet sto opp fra de døde? Her er det en vesentlig forskjell. «Det ene er en hendelse, det andre er vissheten om at det har skjedd. Poenget er det faktum at Jesus sto opp, ikke hvor mange som klarer å feste lit til det. Oppstandelsen forandrer alt, og gjør at vi kan følge etter Jesus gjennom døden og inn i livet.»

«Oppstandelsen kan vi sannsynliggjøre, men aldri bevise og gripe med forstanden, for den går på tvers av de lovene forstanden forholder seg til. Den er og blir usannsynlig. Og det er nettopp som usannsynlig, ja, umulig, vi inviteres til å tro den»

Å tro kan være som å spise. Noe vi tar imot, tar inn, fordøyer og gjør; og slik lar livskraftene virke i oss. Dette er den gjerning Gud vil vi skal gjøre: Tro på ham som Gud har sendt, og spise det brødet som kommer ned fra himmelen og gir verden liv.

Katedralen i Rouen, malt av den franske maleren
Claude Monet 1882

Et ja til livet

Vi inviteres til å si et ja, en tilslutning, en bekjennelse og tro på oppstandelsen gitt oss som en gave med «håpet om Guds endelige inngripen i vår verden, om en påskemorgen som faktisk vil bryte gjennom og gjøre slutt på all lidelse og død.» Dette inviteres vi til å tro på og bygge vårt liv på.

Oppstandelsen er noe mirakuløst slik livet selv er, som uttrykker kjærligheten som er sterkere enn døden. I forhold til Gud er det et budskap om omvendelse og syndsforlatelse for alle mennesker - i takk, og tilbedelse. I forhold til livet blant mennesker, betyr den et fryktløst liv i tjeneste for andre. Et selvopptatt liv er et liv i frykt. Så det vi i praksis frelses fra her på jord, er blant annet tvillingparet selvopptatthet og frykt.

Bjørn S. Hesla, psykolog
bjorn.s.hesla@outlook.com

Leserne inviteres til å sende synspunkter og kommentarer til teksten via

Konfirmasjon i Skute kirke 21. mai

Taras tok et morsomt bilde av konfirmantene (i tillegg til det offisielle).
Fra venstre foran alterringen: Caroline Edine Midteide Naley, Amelie Bjørlien Ranheim, Anders Søfferud og Aleksander Sevaldhullet Østdahl.
Innenfor alterringen fra v.: Linnea Bølviken Skude, Thea Sofie Struksnæs Fjone, Vivian prest og Alina Engelijordet.

FOTO: Taras Bezpalyi

Dugnad på kirkemuren

Dugnadsånden er fortsatt levende, særlig på Vestsida, er det mange som har fortalt. Her er et bevis på det.
Lars Holst sendte dette bildet fra dugnaden for reparasjon av kirkemuren. På bildet: Kolbjørn Engelién. Olav Hagenborg, Lars Skude og Per Joachim Skude.
Jan Westrum var med, men ikke på bildet.

En varm takk for et solid arbeide ved Skute kirke!

Falland

- et lavmælt kunstnersted i Fall

Jeg har gått nedover den ganske bratte og buede veien ned til Falland fra Sørhågåvegen mange ganger i løpet av de siste 10 årene. Opplevelsen av å komme ned til det tidligere gårdsbruket gir meg alltid en form for forventning om å oppleve noe grenseoverskridende, en form for hverdagslig mystikk som jeg har opplevd der før.

Jeg passerer «Stangklang», en 9 meter høy lyd-skulptur i stål, designet av lydsmeden og billedkunstneren Sverre Hoel, som står på plassen mellom låven og bolighuset. Jeg er kommet til Falland. Et sted der jeg har opplevd at det helt enkle kan bli noe stort og uforståelig. Hva er grunnen til dette? Jo, det skyldes de som bor på dette stedet og som legemliggjør det med sin tilstedeværelse, sin livspraksis og tenkning: Caroline og Kjell. To ulike og unike kunstnere som har funnet sammen fra sine to utrolig forskjellige veier i livet, fra sine ulike kunstformer og kunstuttrykk, og fra to ulike steder i verden (Bærum i Norge og Sydney i Australia), mot dette stedet i Fall,. De flyttet hit i 2012, og har funnet sammen i en felles kunstforståelse og livsvisdom rundt det elementære svaret på spørsmålet om hva det vil si å være menneske. Om det da i det hele tatt er et spørsmål.

Åpen dag

Omlag en gang hvert år inviterer Falland til «Åpen dag», og søndag 20. august i år opplever jeg igjen denne særegne atmosfæren. En gruppe mennesker møtes ute på tunet, mens en annen gruppe muskuso-ender spankulerer rundt nedenfor oss. Vi blir ønsket velkommen av Caroline og orientert om stedet og programmet for dagen, før vi beveger oss opp trappen i den store låven til det ny-innredede rommet som Kjell Samkopf nå nesten har gjort ferdig som sitt nye store studio for slagverkinstrumenter i alle størrelser og former: innerst noen formidable stortrommer og en stor kinesisk gong, men også vibrafoner og marimbaer og spesialkonstruerte slagverkinstrumenter av glass og keramikk. Sjamanen og kunstneren Laara Stinnerbom har pakket opp fiolinen, og sammen gir Kjell og Laara oss folkemusikk på militærtromme og fele. Noen fengende danselåter, var det en reinlender? Konserten – eller performansen – fortsetter med folkemusikk og samisk joik, Laara framfører improvisert dans og spiller et afrikansk folkemusikk-instrument til Kjells rytme-samspillende dialog med de små keramikk-trommene og de store bakerst som tidligere nevnt. Programmet fortsetter med enkel servering av kaffe og Carolines nybakte havrekjeks. Deretter går vi forbi hønsegården, noen epletrær og ned til en fargerik innredet yurt fra Kirgisistan nederst i hagen. Angela Halvorsen Bogo har vært «artist in residence» på Falland de siste ukene, og nå tar hun oss med inn i noen fantastiske fortellinger. Hun er profesjonell forteller som reiser rundt i verden med sin fortellerkunst. Nå tar hun oss med inn i en mystisk og fengende eventyrfortelling, og vi blir revet med. Etter fortellerstunden forlater vi yurten og den åpne dagen fortsetter utendørs. Vi ser på blomster og urtehagen, snakker om planter og frø og kjøper nylig utgitte bøker fra Fallands eget forlag.

Vi beveger oss hjemover og kjenner oss beriket av det vi har opplevd sammen.

Carolines kunst

Caroline og Kjell startet opp Falland Forlag i 2015 har til nå utgitt 9 bøker og 9 CD-er. En av de siste utgivelsene er Carolines egen bok: «Sacred Cycles – Interpretations of everyday life». På mange måter gir boken en nøkkel til å ane noe av det unike ved Falland og hennes kunst. Hun sier blant annet:

«Det sentrale i min kunstpraksis er å skape et integrert hverdagsliv, der de ulike daglige aktiviteter inngår som elementer i en overordnet og enhetlig livs- og kunstpraksis. Kunsten er ikke adskilt fra det daglige livet, men er en del av hverdagen, i den betydning at kunstarbeid og hverdagslige gjøremål ikke kan skilles, men er sidestilt og påvirker hverandre gjensidig. Bak dette ligger et behov for å øke min egen oppmerksomhet om hva det vil si å være menneske; om hva som er min plass i naturens kretsløp, og å utforske det metafysiske, i stedet for det funksjonelle.

(Fra boken «Sacred Cycles» av Caroline Ho-Bich-Tuyen Dang).

«Caroline Ho-Bich-Tuyen Dang arbeider innenfor et helhetlig øko-feministisk perspektiv og har en særegen stemme innen dette feltet. I kunstnerskapet glir dagligliv og kunst over i hverandre. Dang har i en årrekke arbeidet med vekst-sykluser, sanking, matlaging, tegning, tekst og papirarbeider som uttrykker en stille motsats til forbrukersamfunnet og en kapitalistisk tankegang», Slik karakteriseres Carolines kunst av Vilde Andrea Brun fra Oppland kunstsenter.

Kjells musikkunivers

Kjell Samkopf er en anerkjent musiker og samtidskomponist og en av landets ledende pedagoger innen klassisk slagverk, med mange lærebøker bak seg. Jeg leste et intervju med ham da han etter 20 år valgte å slutte som professor på Norges musikkhøgskole. Han følte det ble for mye papirarbeid og møtevirksomhet og for lite fokus på selve faget. Jeg minnes et sitat han kom med: «Det er mange som kan være professor på Musikkhøgskolen, men det er bare jeg som kan være Kjell Samkopf».

Kjell har valgt å gå sine egne veier og er en motstemme til den kommersialiseringen som har preget kunst og kunstnere de senere årene. I prosjektet «Sacred Cycles» som Caroline og Kjell presenterte i Gjøvik sommeren 2021, i regi av prosjektet «Fuge», får vi et innblikk i Kjells tenkning. Han skrev et nytt verk, «Seed Circulation», der lydmaterialer er lyden av ulike typer frø som blir rotert rundt i sirkelbevegelse i ulike hastigheter i beholdere av forskjellige materialer og størrelser. Frøene som ble brukt i verket var selvsankede frø av spiselige planter fra nærområdet. Samkopf er opptatt av bevisstgjøringen og viktigheten av kunnskap om og behandling av frø. Han sier: «Jeg ønsker å gi denne livsviktige ressursen som frøet er, et lydlig løft».

Bildene ovenfor er fra den «åpne dagen» 20.-august. Samspill mellom Laara (fiolin og folkeinstrument) og Kjell på trommer. Under: Fortellersamling i yurten.

Tekst og foto: Øystein Wang

Falland forlag

Nyeste utgivelse på Falland Forlag er CD-en «Bronze in the Air – Oslo City Hall Carillon» med klokkenist Laura-Marie Rueslåtten. Denne er spesiell i norsk sammenheng da det er den første CD-innspilling med klokkespill med en norsk utøver. Laura-Marie Rueslåtten tok kontakt med Falland da hun følte at deres arbeidsform og kunstneriske vinkling ville være et godt utgangspunkt for et fruktbart samarbeid. «Vi er opptatt av å gå i dialog med de kunstnere som kommer til oss og ber oss om hjelp til en utgivelse. Vi gjør det vi kan for å skape et godt produkt med tanke på den enkelte kunstners behov» sier Caroline. «Det er det skapende arbeidet som interesserer oss, vi er ikke så opptatt av salg», skyter Kjell inn. «Det er de smale kunstuttrykkene som utgjør bredden i kunsten. Det brede, som treffer mange mennesker, er som regel veldig smalt. Det er derfor vi finner samtidskunst så befriende; det behøver ikke ligne på noe. Vi setter videre stor pris på den arbeidsroen og stillheten som finnes under radaren. Og selv om vi ikke direkte praktiserer «kunsten å komme seg usett gjennom livet», så prøver vi tidvis å holde den i hevd».

Kjell forteller om et nytt prosjekt han har fått støtte til: «The Cloud of Unknowing», et helaftens verk for solo vibrafon og 8-kanals lydfil. Verket er basert på en gammel tekst, «The Cloud of Unknowing», skrevet av en anonym munk omkring 1375; som en instruksjon i bønn og meditasjon. Teksten regnes som den første kristen-mystiske tekst skrevet på engelsk.

Vi har en intensjonsavtale om at verket skal framføres i Hov kirke høsten 2024, og vi ser fram til å kunne fortsette den spennende dialogen med Falland og Caroline og Kjell i framtiden. De har mye å tilføre kommunen vår og menneskene her.

Falland Forlag har 9 bokutgivelser og 9 CD-produksjoner bak seg.

HØSTFEST PÅ FAT

Det bugner nå på høsten. Skogsbær, poteter og gulrøtter, blomkål og tomater. Og epler! Røde og gule, høst- og sommerepler. Kombinasjonen av epler og tyttebær er både frisk og søt. Hva med en eplekake, eller å lage barndommens dessert; trollkrem?

Her er en oppskrift på eplekake

– og topp den gjerne med tyttebær før steking!

150 g smør eller margarin smeltes på lav varme.

Pisk stiv eggedosis av 3 egg og 2 dl sukker.

Tilsett 2,5 dl mel og en halv ts bakepulver. Vend det smeltede smøret forsiktig inn til slutt, og hell røren i en liten langpanne, eller en rund form med bakepapir i bunnen. Skrell epler og fjern kjernehusene. Stikk så mange eplebiter ned i kakerøren som du kan. Jo mer epler, jo saftigere kake! Strø på perlesukker og et godt dryss kanel på toppen, og gjerne også tyttebær, slik som her.

Stekes på rist nederst i ovnen, 180 grader i ca 25 – 30 minutter (Prøv med kakenål.)

Trollkrem lager du slik:

2 eggehviter piskes til stivt skum med en mikser.

2 dl sukker med 1 ts vaniljesukker tilsettes i flere omganger mens du fortsetter å piske til du har en stiv marengs. Tilsett 300 g tyttebær, fortsett å piske til du har et lekkert, rosa resultat.

PS. Vi serverte trollkrem til eplekaka. Det smakte helt nydelig.

Hilsen fra Runa Bjone.

San Marino tilbake i Hov

Enda en ny restaurant har dukket opp i Hov sentrum. Den 12. august åpnet San Marino i lokalene til det gamle Hov treningsenter.

San Marino er opprinnelig navnet på en lokal kjede som holder til på Gjøvik, Raufoss, Dokka og Elverum, men hver av restaurantene drives av egne eiere som franchise-bedrift. Mange husker at de også tidligere holdt til i Huserbygget en periode.

Nå er det Sarmad Mustafa som er daglig leder og også eier av virksomheten i Hov.

Hvordan har oppstarten vært, Sarmad?

- Vi har hatt god trafikk og er veldig godt fornøyd med de nye lokalene våre her i Hov, forteller han.

Hva slags mat serverer dere?

- Det er pizza, hamburgere, kebab og falafel. I utgangspunktet er det irakisk mat og når det gjelder kebab, kan du få den både med svinekjøtt (norsk gyros-kjøtt) eller av oksekjøtt, forteller Sarmad og viser oss det tradisjonelle og karakteristiske

apparatet der kebab-kjøttet tilberedes.

Av menyen ser vi at kan velge mellom 23 forskjellige pizza-retter, 5 hamburger-retter, 8 typer kebab og 5 falafel-retter. Vi går for falafel i pita-brød denne torsdagen, og denne vegetar-retten kan absolutt anbefales! Sarmad forteller at han følger en irakisk oppskrift for falafelen, og sausen han benyttes- Så oppskriften er importeres fra Irak.

Sozdar Khalil kommer inn i restauranten og skal begynne på sin kveldsvakt. Han er vikar og går i opplæring hos Sarmad for å bli pizzabaker og ellers lære å lage maten de serverer. Vi møter også Yanush Hasparovyich ivrig opptatt med å tilberede mat. Han kommer fra Ukraina og er utplassert for å bli en del av teamet i den nye restauranten. Mange bestiller cateringmat, men restauranten har også bordplass til 40 gjester. Menighetsbladets oppfordring blir som alltid: Benytt våre lokale spisesteder!

Åpningstider: Man. – tors. kl. 12-21.

Fre. Kl. 11-22.

Lør./Søn. Kl. 12-22.

Øystein Wang

Velkommen til Landlig Jul

«Søndag 26. November kl 18.00 inviterer gutta i Landlig Jul for tredje år på rad til førjulskonert i Hov kirke. Etter tidligere års suksess er de igjen klare for en stemningsfull konsert med vekt på kjente melodier, samtidig som de ikke er redde for å skape egne versjoner. Det vil også i år bli lokale gjester på scenen!

På konserten bidrar følgende musikere fra Landkommunene: Bjørn Robert på saksofon og vokal, Jørn Brandtzæg – Gitar, Lars Viken – Tangenter, Erik Hagaseth Haug – perkusjon, Tor Erik Øyhus – Bass, Jørn Øyhus – Gitar og Mattis Myrland – Sang.»

FOTO: Taras Bezpalyi.

En liten påminnelse om at vi fortsatt bare er i starten av oktober - og jakttid. Dette stemningfulle bildet er tatt av fotograf Brynjar Eidstuen.

EUROVISION-GUSTJENSTE

Å være prest i Søndre Land er både fint, givende, og spennende. Det er det flere grunner til, blant annet alle de gode menneskene vi får være sammen med, både fra stab, råd, menighet og hele det store fellesskapet av mennesker som både er glad i kirken, og støtter opp om det kirken har å gi. Å tilhøre et fellesskap som både verner om det tradisjonelle, og gleder seg over nyskapning, er til stor glede for to kreative prester som ivrer etter å forkynde evangeliet på ulike måter. Både i søndagens hovedgudstjeneste, i musikkmesser og vårt eget lille talkshow Tidligkveld.

Hovedgudstjenesten

Som mennesker trenger vi faste holdepunkter i livet, det gjelder også i kirken. Søndagens hovedgudstjeneste bæres av en fast liturgi som både gjør gudstjenesten gjenkjennbar, og trygg. Den er pulsslaget i menighetens liv og her feirer vi dåp og nattverd - en felles samling der alle er velkommen.

At den feires på noenlunde samme måte over hele landet, er godt for alle. Mennesker som blir kjent med gudstjenestens ulike ledd sier ofte at de hviler i liturgien. Og det er sant. Når man får gudstjenestens rytme under huden så er det både avslappende og godt.

Jazzmesse og Eurovision-gudstjeneste

Utenom hovedgudstjenesten kan vi feire gudstjenester på mange ulike måter, og ved hjelp av ulike uttrykk. Vi må ikke bruke orgel, salmer og de samme ordene hver eneste gang, og en preken kan leveres på mange ulike måter. De liturgiske leddene kan formidles annerledes, og noen kan til og med utgå. Et godt eksempel på dette er musikk-gudstjenestene som vi prestene har utarbeidet sammen. Det startet med jazzgudstjenesten i Hov kirke i fjor høst,

Eurovisiongudstjenesten Skute kirke 15. september ble en fantastisk opplevelse for såvel deltagere som menighet. Her fikk musikken en stor plass, salmesangen ble byttet ut med andre sanger, og via tonesatte ord ble både bønn, lovsang og deler av preken formidlet.

Samlingsbønnen ble formidlet ved sangen «Love Shine a Light». Lovsangen (Gloria) ble byttet ut med «Halleluja» (Israels kjente Eurovision-melodi mange år tilbake), og forbønnen for kirken og verden bestod av lystenning og to sanger, «For Vår Jord» og «Ein bissen frieden». Å feire gudstjeneste på en slik måte oppleves frigjørende. Det øker kjennskapen til hva en gudstjeneste er. ESC sin historie er fylt med flotte låter, både de med dypt innhold, og de bare for gøy. For å få plass til begge delene ble gudstjenesten avsluttet med et «langt postludium» i form av en minikoncert hvor band og solister fremførte noen av sine favoritter.

Engasjementet var stort. Dyktige musikere og solister takket ja til et morsomt, men krevende og ulønnet engasjement. Og samtlige har sagt ja til å bli med minst en gang til. En stor og varm takk til alle

Lisbeth Snuggerud, Dina Snuggerud Solhaug, Liv Ingund Ødegaard (solister), Jørn Brandtzæg (gitar), Lars Kristian Evensen (bass), Erik Hagaseth Haug (trommer),

Liv Ingund Ødegaard ble tatt varmt imot i Skute kirke. Hun er den eneste av artistene som faktisk har vært med i MGP-sammenheng. Hun framførte sin selvskrevne sang fra 1990 «En dag vil friheten seire» som en del av gudstjenesten og nådde fram med sin sterke formidling. Foto: Ragnhild Gravem

Per Lindberg (trompet) Arnfinn Hasle og kantor Svetlana (orgel og flygel). En stor, stor takk også til Bernt Åge Nyborg som på alle slike arrangement stiller kostnadsfritt opp for kirken. Til sist takk til kirketjener Ole Andreas, menighetsrådet og alle som kom og feiret.

- OG TREDJE SESONG AV TIDLIGKVELD ER I GANG

Vår nye prost var gjest

En drøy uke senere ønsket vi vel møtt til tredje sesong av Tidligkveld,

Søndag 24. september, denne gangen i Hov kirke.

Dette nye konseptet kommer også nær en gudstjeneste.

Denne kvelden var vår nye prost, Tor Even Fougner, gjest. De fremmøtte fikk bli bedre kjent med en prost som takket ja til stillingen i Hadeland og Land både fordi han liker å være prost, og fordi det er så pent langs Randsfjorden.

Som prost er Tor Even opptatt av at kirken skal være et sted hvor alle kan føle seg hjemme. Kirkens mål er å skape «tilhørighets-opplevelser» sa han. Som leder for prestene ønsker han å bidra til at hver prest skal få utvikle seg til å være den beste utgaven av seg selv.

Videre tenker han det er fint med ulike uttrykk, og at både temagudstjenester, Tidligkveld, konserter og ulike arrangementer er bra - i tillegg til søndagens hovedgudstjeneste. En av Tor Even sine favorittartister er Paul Simon, og husbandet leverte selvsagt et par låter. Det var mange tilstede, også en fin gjeng med konfirmanter, noe som i tillegg til å glede oss stort, også ga nye ideer.

NY TIDLIGKVELD SØNDAG 19. NOVEMBER

Neste Tidligkveld blir i Fluberg kirke søndag 19. november kl.18.

Den vil bli i forlengelse av en enkel ungdomsgudstjeneste. Opplegget denne kvelden vil i tillegg til å være slik vi kjenner Tidligkveld, også være tilrettelagt spesielt for den yngre garde.

Musikk gudstjenester, Tidligkveld og annet kreativt arbeid vi er i gang med krever mye tid, penger og ressurser. Arbeidet er dugnadsbasert, og mange stiller opp frivillig. Vil du støtte dette arbeidet spesifikt, er det mulig å gi en gave på VIPPS til 958 16 279. (Merk VW)

Pastor Wang og Vivian prest

En engasjert prost, Tor Even Fougner, i samtale med Vivian prest.

Det faste husbandet deltok også denne kvelden: Pastor Wang, piano, Lars Kristian Evensen, bass og Jørn Brandtzæg, gitar. FOTO PÅ TIDLIGKVELD: TARAS BESPALYI.

Glimt fra sommerens og høstens aktiviteter...

«Barokk-gudstjeneste» i Fluberg kirke i anledning Peder Aadnes-markering søn. 13. august - med etterfølgende konsert med operasangeren Gunda Marie Bruce, akkompagnert av Gerd M. Wang.

Over: Kickoff-samling med konfirmanter og foresatte i Fluberg kirke onsdag 23. august.

Til høyre: Kirkesafari i alle kirkene lørdag 9. september. Her fra prosesjonen inn mot en «barnedåp» i Skute kirke.

Sommerkonserter på Land Museum og Hadeland Folkemuseum lørdag 26. og søndag 27. august, med Sissel Kyrkjebø og Randsfjordkoret. Mange barn fra Søndre Land barnegospel var med i koret.

Søndag 17. september inviterte Fluberg og Søndre Land menighet til Tårnagent-helg. De 12 deltagerne hadde en fin helg og jaktet på «hemmelige skatter» i kirken, og var også en tur oppe i kirketårnet. (Slik tårnagenter bør.) Menighetspedagog Bjørn Robert Grimsrud hadde fått med seg et skikkelig band i kirken, som akkompagnerte til «Tårnagentsangen» og ellers var med og bidro under gudstjenesten, med musikk for «ekte agenter».

Lars Viken på piano, Lars Kristian Evensen på bass, Erik Hagaseth Haug på trommer og Jørn Brantzæg på gitar. Bernt Åge Nyborg og Himmelsk lyd bidro som vanlig med god lyd.

Her er vi samlet til andakt i allrommet Trevatna på Hovlitunet. Kantor Svetlana spiller klaver.

Fluberg kirke i vakker høst-skrud.
ALLE FOTO I FLUBERG KIRKE: Lasse Madsstuen Sveen.

Gjør som Pastor Wang, - ta vare på legemet hos:

H O V -TRENINGA

www.treninga.no

tlf: 61 12 30 77

Telefon : 91 74 58 73 (Døgnvakt)
E-post : post@skeieror.no
Adresse : Granumsenga 4, 2864 Fall

Varmepumper • Varmeanlegg
Baderom • Tekniske rørinstallasjoner
Vann- og avløpsanlegg

Din annonse her?
Kun 1000,- + mva per år
(4 utgaver)

SKRIFTHUGGER'N AS

v/Jørn Westby.

Inskripsjoner og oppussing
av navn
utføres på kirkegården.

Tlf. 413 21 075
2350 Nes
post@skrifthuggern.no

Moen gård

OVERNATTING/BRUKTHANDEL

Tlf. 61 12 60 07 / 957 60 234
www.moengard.com

Rør Åpner'n AS

**Lekkasjesøk av vannrør?
Lokalisering av nedgravde rør?**

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92

post@rorapner.no

Din annonse her?
Kun 1000,- + mva per år
(4 utgaver)

NORLI DOKKA

BØKER - LEKER - PAPIR - HOBBY
10-18(16)

Bank fra A til Å

Tlf: 04 800
www.dnb.no

El-forsyning og
El-installasjon

Tlf: 61 11 27 00 Dokka
www.vokks.no

2829 ODNES - Norway

Tlf. 61 12 97 00 - Fax 61 12 97 01

Din lokale tømmerkjøper
Vi utfører leieskur - kort ventetid

OVER 50 NYE STEINER I UTSTILLING PÅ GJØVIK

Vi utfører oppussing
og navntilføyelse.
Pris på ny steiner
fra 6.900,-
RASK LEVERING!

Marcus Thranesgt. 4, 2821 Gjøvik
tel: 61 15 05 80 | www.trostrudbegravelse.no

**Landaasen
Rehabiliteringssenter**

Landåsvegen 747
2861 Landåsbygda
Sentralbord: 61 12 40 00

Granum Gård
Overnatting med frokost
Møter - kurs - selskaper
- grupper - arrangement
Granumsvegen 8, 2862 Fluberg
Hjemmeside: granumgard.com
Kontakt oss for bestilling eller tilbud.
mariannekonow@gmail.com | 93 08 47 02

Konsert med Land Rovers i Hov kirke

Søn. 22. okt. kl 18

Steffen Nicolaisen

Arild Steinsrud

Trond Fuglerud

- med Lars Endrerud og

Sveinung Lilleheier

- og med kor og Pastor Wang

Bill. kr. 250,- på Vipps: 524393

(merk navn og antall)

T-Beauty Hov

Timebestilling:

98 80 70 30

www.t-beautyhov.com

-Fotpleie

-Vipper og bryn

-Negler

-Hårfjerning

-Gavekort

-Hjemmebesøk

Ensomheten tar ikke ferie.
**GI EN SAMTALE TIL EN
SOM TRENGER DET.**

Send sms **ALLTID3** til **2160 (150,-)**

Kontonummer: 7011 05 20067

Rør Åpner'n AS

Har du **tette** eller **tela** rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35

Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92

post@rorapner.no

Land Begravelsesbyrå

Innehaver Norvald Åbø

Ordner alt ved begravelser og kremasjoner

- Gravmonumenter, skrifthugging,

- Blomster og kranser, bæredekorasjoner

Også utenfor distriktet Døgnvakt: **61 12 60 17**

Vi ønsker å bidra til en verdig gravferd 2864 Fall

HOV Bilverksted

Tlf. 61 12 29 88 / Mob. 977 91 959

Dokka Begravelsesbyrå A/S

Nordre Land, Søndre Land og Etnedal – eller hvor det måtte være bruk for oss. Ordner alt vedrørende begravelser og kremasjoner.

Kranser, blomster og bæredekorasjoner.

Gravmonumenter Skrifthugging

61 11 20 00

Elin og Endre Rudstaden

952 36 954 - 992 92 696

DØGNVAKT
2870 DOKKA

JURIDISK RÅDGIVNING

Jurist Gunnar H. Rudstaden

- Kontraktsrett

- Testamenter, m.m.

- Eiendomsrett, m.m. Almen praksis

Tlf. 992 29 577 | grudstaden@gmail.com | 2870 Dokka

Du finner oss på Landsbyporten
Dokkas nye samlingssted

SKIN
tonic

FRISØR'n
Dame og herrefrisør

SønderbySKO

Landsbyporten – 2870 Dokka – Tlf. 61 11 06 23

SØNES A/S

GULL – SØLV – GAVER

TLF 61 11 22 16 – 2870 DOKKA

REMA 1000

REMA 1000 HOV

Hovlandsvegen 1, 2860 Hov

Tlf: 61 12 20 12

bare lave priser på varer du kjenner

GUDSTJENESTER

Søndag 8. oktober
Hov kirke kl 11. Gudstjeneste ØW
Landåsbygda kl 11: Gudstjeneste kl 11. VFN.
Presentasjon av nye konfirmanter og gullkonfirmanter.

Søndag 15. oktober
Hov kirke kl 17. Familiegudstjeneste ØW
Utdeling av Min kirkebok til 4-åringene.
Solveig Grandhagen, Ann Marit Østerland, «Martin»
og Barnegospel deltar.

Søndag 22. oktober
Fluberg kirke kl.11. Familiegudstjeneste. med dåp.
Utdeling Barnas kirkebok for 4-åringer- VFN

Søndag 29. oktober - Bots- og bønnedag.
Hov kirke kl 11: Gudstjeneste, Dåp ØW
Kirkekaffe.

Søndag 5. november
Allehelgensgudstjenester for alle menigheter.
Landåsbygda kirke kl 11: VFN
Skute kirke kl.16. Kirkekoret deltar VFN
Enger kirke kl 17. ØW
Fluberg kirke kl.19. VFN
Hov kirke kl.19. ØW
Vi tenner lys for alle som er døde
gjennom det siste året.

Søndag 12. november
Hov kirke kl 11. Gudstjeneste. ØW

Søndag 19. november
Fluberg kirke kl.11. Søndag for de forfulgte. VFN
Fluberg kirke kl.17. Ungdomsgudstjeneste
Alle konfirmantene deltar. VFN
Tidligkveld samme sted kl 18.

Søndag 26. november.
Hov kirke kl 11: Gudstjeneste ØW

Søndag 3. desember -- 1. søndag i advent
Fluberg kirke kl.11. Familiegudstjeneste VFN
Lys Våken-gjengen deltar
Hov kirke kl.11. Familiegudstjeneste ØW
Lys Våken-gjengen deltar.

Søndag 10. desember
Landåsbygda kirke kl 11. «Glade Jul».
Barnegospel deltar. VFN
Kirkekaffe og Juleverksted etter gudstjenesten

VFN = Vivian Fleischer Nyborg. ØW= Øystein Wang.

NB! Uforutsette hendelser kan medføre endringer ved at gudstjenester blir flyttet/slått sammen. Følg med på kirkens nettside www.kirkenisondreland.no og på vår FB-side: Kirken i Søndre Land

Send SMS til 95 27 94 98 om du ønsker å få informasjon om gudstjeneste-tilbudet på SMS
(sendes hver helg - og tjenesten er gratis)

Gi en gave til Menighetsbladet for Søndre Land!

Frivillig årsabonnement for 2023: Kr. 250,- (Gi gjerne en gave i tillegg)
For abonnenter som får bladet via postverket, må avgiften betales.

til nr: 583367 -
-eller benytt konto: 2075 08 21163
(merk gjerne med: Menighetsbladet)

Det er beklageligvis ikke lenger tillatt å trykke giro på baksiden av bladet.